

Co to jest *Szkoła Promująca Zdrowie*?

Akcja szkół promujących zdrowie zaczęła się rozwijać na całym świecie w latach 90. W 1992 roku powstała Europejska Sieć Szkół Promujących Zdrowie, a Polska była jednym z pierwszych jej członków. W 1995 roku akcję zainicjowano również na innych kontynentach – Azji, Ameryce, Afryce.

W Europejskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie przyjęto, że **szkoła promująca zdrowie jest inwestycją dla edukacji, zdrowia i demokracji** –

- Zbudowana jest na zasadach demokracji,
- Przestrzega równości w dostępie do edukacji,
- Jest wolna od lęku i ośmieszania
- Nakłania do działania i dokonywania zmian,
- Dostosowuje program nauczania do obecnych i przyszłych potrzeb młodych ludzi, zachęca ich do wysiłku,
- Inspiruje nauczycieli, stymuluje ich rozwój zawodowy.

W Polsce uznano, że **szkoła promująca zdrowie** (czyli miejsce, w którym żyje, pracuje, uczy się i bawi wielu ludzi, obowiązują w nim specyficzne normy, prawa i obowiązki), w którym społeczność szkolna, a więc pracownicy i uczniowie:

1. Podejmują wspólne działania dla poprawy swego zdrowia i samopoczucia przez zmianę zachowań zdrowotnych, przez tworzenie zdrowego środowiska,
2. Uczą się jak zdrowiej i lepiej żyć przez edukację zdrowotną, rozwój osobisty, społeczny i zawodowy,
3. Zachęcają innych w swym otoczeniu, zwłaszcza rodziców, do podobnych działań przez otwartość i dialog, przez partnerstwo i współdziałanie.

Charakterystycznymi więc cechami szkoły promującej zdrowie jest przede wszystkim współdziałanie z rodzicami i społecznością lokalną, otwartość we wspólnym rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej.

Aby utworzyć szkołę promującą zdrowie, obok idei potrzebni są ludzie, strategia, organizacja i model działań.

Ludzie to - cała społeczność szkolna – nauczyciele i inni pracownicy oraz uczniowie, dlatego, że ważne jest zdrowie i samopoczucie młodych i dorosłych członków społeczności szkolnej. Drugą grupę ludzi stanowią rodzice, przedstawiciele samorządu lokalnego, osoby wspierające i nadzorujące pracę szkoły.

Etapy tworzenia szkoły promującej zdrowie:

1. Przygotowanie

- Inicjacja – narodzenie się pomysłu i chęci tworzenia szkoły promującej zdrowie,
- Propagowanie idei w społeczności szkolnej, wśród rodziców i społeczności lokalnej,
- Pozyskiwanie uczestników i sojuszników,
- Powołanie szkolnego koordynatora i zespołu promocji zdrowia,
- Podjęcie wzajemnych zobowiązań przez osoby przystępujące do działania.

2.Diagnostyka stanu wyjściowego

- Zebranie danych dotyczących aktualnych problemów ludzi,
- Analiza tych danych
- Ustalenie listy problemów wymagających rozwiązania

3.Budowanie planu działań

- Wybór problemu priorytetowego,
- Określenie przyczyn problemów i sposobów ich usunięcia,
- Ustalenie celów,
- Napisanie planu działań zmierzającego do osiągnięcia celów.

4.Działania

- Realizacja planu, monitorowanie działań oraz dokonywanie niezbędnych korekt do osiągnięcia celu.

5.Ewaluacja końcowa- sprawdzenie czy osiągnięto cel.

Cykl taki powtarzają szkoły w każdym roku, zwykle do etapu drugiego. Pierwszy jest etap powiatowy, następny wojewódzki, ogólnopolski.....

Literatura:

B. Woynarowska, L.Kulmatycki, M. Sokołowska „ Szkoła promująca zdrowie w społeczności lokalnej”.

Opracowały:
Zofia Bednarczuk
Renata Pieczykolan